

4-5-23

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Aan

Minister van VWS

Deadline: 4 mei 2023

8

Ontworpen door

Datum Document
24 april 2023

Kenmerk
3534559-1044319-GMT

Bijlage(n)
-

nota

(ter beslissing) Beantwoording Kamervragen over de rechtszaak van stichting Farma ter Verantwoording tegen farmaceut AbbVie

1. Aanleiding

Kamerlid Ellemeet (Groenlinks) heeft Kamervragen gesteld naar aanleiding van een aangekondigde rechtszaak van Farma ter Verantwoording tegen de firma AbbVie "wegens het maken van buitensporige winsten op haar blockbuster medicijn Humira (adalimumab)." De buitensporige winst zou in het Nederlandse zorgstelsel geleid hebben tot verdringing van andere zorg.

2. Geadviseerd besluit

Ik adviseer u akkoord te gaan met de voorgestelde beantwoording.

3. Kernpunten

De vragen richten zich primair op winsten die geneesmiddelenfabrikanten maken bij het vermarkten van geneesmiddelen en het risico op verdringing van andere vormen van zorg, in hoeverre deze door u als overwinst worden aangemerkt en in hoeverre u bereid bent winsten van fabrikanten en geneesmiddelenprijzen te beperken. Daarnaast wordt gevraagd naar de verdringingseffecten van de kosten van geneesmiddelen en de impact op de solidariteit in het Nederlandse zorgsysteem.

Ook vraagt het Kamerlid naar uw opvattingen over de individuele casus.

In de beantwoording geeft u grosso modo de volgende reactie:

- U kunt niet in gaan op het individuele geval nu de zaak onder de rechter is;
- Het is niet aan de minister van VWS om een waardering te geven aan de winsten die bedrijven maken. Ook is het maar de vraag in hoeverre dit ook een positief effect zou hebben omdat het geneesmiddelen op een

- mondiale markt met internationale bedrijven betreft;
- Bedrijven hebben wel degelijk een morele plicht hebben om de balans te houden tussen publieke inspanningen om geneesmiddelen te ontwikkelen en bij de patiënt te krijgen en prijzen die zij voor geneesmiddelen vragen;
- In vergoedingsbeslissingen is niet zo zeer de prijs zelf, als wel de kosteneffectiviteit leidend. Dit is ook het geval bij geneesmiddelen waarover onderhandeld wordt door het Bureau Financiële Arrangementen;
- Het is juist van belang om meer van een aanbod gestuurde naar een vraag gestuurde situatie te komen door gericht aan te geven aan welke geneesmiddelen de maatschappij behoefte heeft en wat de bereidheid is om daarvoor te betalen. Daarbij licht u diverse ingezette trajecten toe die belangrijke bouwstenen vormen om de verschuiving mogelijk te maken;
- Er zijn ook vragen gesteld ten aanzien van intellectueel eigendom van Intravacc en de gevolgen daarvan voor (woeker-)prijzen bij eventuele overdracht of verkoop van dat intellectueel eigendom. U geeft aan dat in dat geval Intravacc met de producent afspraken zal maken over de prijs die de producent aan de Staat zal rekenen.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Kenmerk
3534559-1044319-GMT

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Winsten van geneesmiddelfabrikanten waren onderwerp van debat tijdens het Commissiedebat Geneesmiddelenbeleid van 22 maart jl. gevolgd door -niet aangenomen- moties om winsten te beperken in het tweeminutendebat van 12 april jl. De wenselijkheid van hoge prijzen bij geneesmiddelen en winstmarges van geneesmiddelenfabrikanten worden door Kamerleden regelmatig ter discussie gesteld, evenals de bereidheid tot betalen bij dure geneesmiddelen. De beleidslijn om te komen tot meer maatschappelijk aanvaardbare prijzen op basis van een vooraf vastgestelde maatschappelijke behoefte aan bepaalde geneesmiddelen kan naar verwachting rekenen op politieke steun.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Het initiatief van Stichting Farma ter verantwoording onderstreept de maatschappelijke discussie over de invloed van hoge geneesmiddelenprijzen en winsten op de houdbaarheid van zorg. Tegelijkertijd leidt (de dreiging van) het niet vergoeden van geneesmiddelen tot veel discussie. Uw inzet om niet zo zeer op de gevraagde prijs van geneesmiddelen te sturen, maar om meer nadrukkelijk als maatschappij eerder te bepalen aan welke geneesmiddelen behoefte is en welke vergoeding daarbij hoort, draagt bij aan de maatschappelijke discussie.

Over de tijdslijn van de door de Stichting aangespannen rechtszaak is op dit moment nog niets bekend. Het is dus nog niet te voorspellen wanneer dit opnieuw leidt tot nieuwe publiciteit.

c. Financiële en personele gevolgen

Geen.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

n.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Intern: met directie PG ten aanzien van vragen over Intravacc.

f. *Gevolgen administratieve lasten*
n.v.t.

g. *Toezeggingen*
Geen.

h. *Fraudetoets*
n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Kenmerk
3534559-1044319-GMT